PLAN DE ACȚIUNI

ÎN VEDEREA OBȚINERII ACCESULUI LA PIEȚELE UNIUNII EUROPENE PENTRU PRODUSELE LACTATE MOLDOVENESTI

	Obiectiv / activitate	*Gradul de prioritate*	*Instituții responsabile*	*Termenul limită de implementare*	*Indicatori de monitorizare*
1	**Punerea în aplicare și implementarea cadrului juridic și de reglementare armonizat**	**1**			
1.1	Revizuirea cadrului juridic existent și identificarea actelor legislative secundare necesare pentru implementarea eficace a legislației primare armonizate la legislația UE		MADRM, ANSA	Ianuarie 2019	Lista documentelor care necesită modificări/elaborare disponibilă
1.2	Elaborarea actelor legislative secundare și altor documente de implementare în funcție de necesitate		MADRM, ANSA	Decembrie 2019	Proiectele de regulamente sau alte documente de implementare disponibile
1.3	Revizuirea listelor de verificare pentru sectorul de lapte/produse lactate în scopul conformării acestora la practicile UE în baza unei abordări bazate pe riscuri		ANSA	Aprilie 2020	Listele de verificare revizuite disponibile
2	**Punerea în aplicare și implementarea cerințelor UE cu privire la sănătatea publică, sănătatea animalelor și bunăstarea animalelor**	**1**			
2.1	Instruire continuă a inspectorilor ANSA în domeniul cerințelor UE cu privire la calitatea și siguranța laptelui, inclusiv sănătatea animalelor, bunăstarea animalelor, utilizarea medicamentelor veterinare, igiena laptelui, documentarea și ținerea evidenței		ANSA	Iunie 2020	Agendele instruirilor disponibile
2.2	Instruire continuă a procesatorilor de lapte în domeniul cerințelor UE cu privire la calitatea și siguranța laptelui		ANSA, ANPL, procesatorii individuali de lapte	Iunie 2020	Agendele instruirilor disponibile
3	**Crearea și punerea în aplicare a unui sistem de**	**1**			

	monitorizare a calității laptelui crud				
3.1	Atingerea unui acord între părțile interesate în privința faptului dacă monitorizarea laptelui crud urmează să fie efectuată pentru tot sectorul în întregime sau doar pentru compartimentul de export		MADRM, ANSA, ANPL, AFPL	Februarie 2019	Descrierea programului disponibilă
3.2	Elaborarea unui Program de monitorizare a laptelui crud (PMLC) în conformitate cu cerințele UE, care să cuprindă indicatori cum ar fi conținutul de germeni (bacterieni), conținutul de celule somatice, punctul de congelare, inhibitori		MADRM, ANSA, ANPL, AFPL	Iunie 2019	Descrierea programului disponibilă
3.3	În baza PMLC, atingerea unui acord în privința rolurilor, sarcinilor și logisticii pentru colectarea și transportarea probelor, stocarea datelor cu privire la lapte și comunicarea rezultatelor		ANSA, ANPL, AFPL	Octombrie 2019	Descrierea programului disponibilă
3.4	Identificarea laboratoarelor care vor efectua testările pentru implementarea PMLC		MADRM, ANSA, ANPL, AFPL, laboratoare	Noiembrie 2019	Descrierea programului disponibilă
3.5	Aprovizionarea laboratoarelor identificate cu echipament adecvat și truse/chituri de testare		MADRM, ANSA (în dependență de conceptul programului de monitorizare)	Februarie 2020	Facturile de livrare disponibile
3.6	Asigurarea acreditării adecvate recunoscute internațional a laboratoarelor identificate		ANSA, Laboratoarele selectate, MOLDAC	Aprilie 2020	Certificatele de acreditare internațională disponibile
3.7	Pregătirea tuturor cerințelor de infrastructură pentru implementare, inclusiv a mecanismului de transportare a probelor și formularelor de prezentare a probelor		ANSA sau sectorul privat (în dependență de conceptul programului de monitorizare)	Aprilie 2020	Infrastructura disponibilă
3.8	Elaborarea unei baze de date pentru înregistrarea și raportarea rezultatelor PMLC		ANSA, laboratoarele sau sectorul privat (în dependență de conceptul programului de monitorizare)	Iunie 2020	Baza de date disponibilă
3.9	Instruirea tuturor angajaților implicați în implementarea PMLC		ANSA, laboratoarele sau sectorul privat, (în dependență de conceptul programului de monitorizare)	Iunie 2020	Agendele instruirilor disponibile
4	**Revizuirea Programului Național de reziduuri aplicabil**	**1**			

	sectorului de lapte în vederea alinierii la cerințele UE				
4.1	Revizuirea programului existent cu privire la reziduuri în vederea includerii tuturor substanțelor relevante pentru sectorul de lapte		ANSA	Martie 2019	Planul de monitorizare a reziduurilor disponibil
4.2	Identificarea laboratoarelor naționale și/sau internaționale care urmează să efectueze testarea substanțelor adiționale relevante pentru sectorul de lapte		ANSA	Mai 2019	Lista laboratoarelor aprobate disponibilă
4.3	Verificarea dacă metodele de diagnostică aplicate în prezent de către laboratoarele naționale pentru substanțele testate satisfac cerințele UE privind standardele de diagnosticare și limitele de depistare		ANSA, MOLDAC	Septembrie 2019	Raportul de evaluare disponibil
5	**Revizuirea și ajustarea activităților de supraveghere a Brucelozei și Tuberculozei**	**2**			
5.1	Realizarea unei analize comparative a practicilor curente de supraveghere a brucelozei și tuberculozei în Moldova comparativ cu reglementările UE		ANSA, MADRM	Aprilie 2019	Raportul de evaluare disponibil
5.2	Adaptarea activităților de supraveghere în vederea alinierii la cerințele UE		ANSA	Septembrie 2019	Planul de supraveghere disponibil
5.3	Asigurarea laboratoarelor cu echipament adecvat și truse/chituri de testare		ANSA	Noiembrie 2019	Facturi de livrare disponibile
5.4	Organizarea cursurilor de perfecționare pentru tehnicienii de laborator în domeniul diagnosticării brucelozei și tuberculozei		ANSA	Decembrie 2019	Agendele instruirilor disponibile
5.5	Organizarea cursurilor de perfecționare pentru inspectorii ANSA și medicii veterinari din teritoriu în domeniul brucelozei și tuberculozei și intervenirea în cazul focarelor		ANSA, medicii veterinari privați	Februarie 2020	Agendele instruirilor disponibile
5.6	Organizarea instruirilor pentru proprietarii de animale în domeniul brucelozei, tuberculozei și importanței acestora		ANSA, AFPL, producătorii de lapte	Februarie 2020	Agendele instruirilor disponibile

6	**Sensibilizare sectorului în privința importanței calității laptelui crud pentru produsele lactate finale de calitate înaltă**	**2**			
6.1	Elaborarea și implementarea unui program de instruire cu privire la impactul calității laptelui crud asupra produselor lactate finale și beneficiile pentru *procesatorii de lapte*		ANPL, procesatorii de lapte	Decembrie 2019	Agendele instruirilor disponibile
6.2	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *producătorii de lapte comerciali* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermei.		AFPL, producătorii de lapte	Iunie 2020	Agendele instruirilor disponibile
6.3	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *producătorii mici de lapte* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermei.		AFPL, producători de lapte	Iunie 2020	Agendele instruirilor disponibile
6.4	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *inspectorii ANSA* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermelor de producere a laptelui.		ANSA	Decembrie 2019	Agendele instruirilor disponibile

7	**Îmbunătățirea stimulentelor pentru producătorii de lapte în scopul producerii laptelui crud de calitate înaltă**	**2**			
7.1	Stabilirea stimulentelor de preț în scopul stimulării producerii laptelui de calitate înaltă (crearea diferenței de preț în dependență de calitate laptelui, cu prețuri mai mari pentru laptele crud de calitate înaltă)		ANPL, procesatori de lapte	Decembrie 2019	Orarul prețurilor pentru laptele crud disponibil
7.2	Desfășurarea activităților de informare/ sensibilizare și a serviciilor de consultanță pentru fermieri referitor la importanța calității laptelui		APPL, AFPL, procesatorii de lapte, producătorii de lapte, ANSA, MADRM	Iunie 2020	Serviciul de consultanță creat
8	**Identificarea companiilor producătoare de lapte interesate să exporte produse lactate în UE**	**1**			
8.1	Compilarea listei de companii interesate la export și de produse de export potențiale		ANSA, ANPL, procesatorii de lapte	Februarie 2019	Lista companiilor orientate spre export și a produselor potențiale de export elaborată
8.2	Aprobarea listei consolidate de companii interesate și de produse potențiale de către ANSA		ANSA, ANPL	Martie 2019	Lista finală aprobată de ANSA
9	**Realizarea implementării efeciente a practicilor HACCP (și a altor practici de management a siguranței alimentelor, cum ar fi GAP, GMP, GHP, criteriile microbiologice) de către companiile producătoare de produse lactate**	**1**			
9.1	Evaluarea externă independentă a planurilor HACCP și a nivelului de implementare HACCP la companiile interesate		ANPL, procesatorii de lapte	Octombrie 2019	Rapoarte de evaluare disponibile
9.2	Instruire continuă a procesatorilor de lapte în domeniul principiilor, beneficiilor și implementării practice a HACCP		ANPL, procesatorii de lapte	Februarie 2020	Agendele instruirilor disponibile
9.3	Instruire continuă a inspectorilor ANSA în domeniul principiilor și verificării HACCP, inclusiv instruiri practice		ANSA, ANPL, procesatorii de lapte	Februarie 2020	Agendele instruirilor disponibile

	la companii				
9.4	Îmbunătățirea capacităților de impunere a implementării HACCP la companii din partea inspectorilor ANSA		ANSA	Iunie 2020	Rapoarte de inspecție disponibile
10	**Punerea în aplicare a unui proces de recepționare și manipulare a laptelui crud la nivel de procesare conform cerințelor UE de către companiile interesate în export**	**1**			
10.1	Stabilirea testării fiecărui lot de lapte la sosire cu ajutorul metodelor și criteriilor recunoscute în UE cu accent specific pe reziduurile de medicamente		Producătorii de lapte	Noiembrie 2019	Rezultatele testărilor disponibile
10.2	Crearea unui sistem pentru separarea completă a fluxurilor de lapte care satisfac cerințele UE și cele care nu satisfac cerințele UE		Producătorii de lapte	Martie 2020	Organigramele proceselor disponibile
11	**Îmbunătățirea asistenței medicale veterinare**	**2**			
11.1	Instruiri pentru medicii veterinari privați în scopul îmbunătățirii practicilor de eliberare a rețetelor și de administrare a medicamentelor		MADRM, ANSA, UASM-Facultatea de Medicină Veterinară	Martie 2020	Planurile de instruire disponibile
11.2	Revizuirea sistemului actual de vânzare a medicamentelor veterinare producătorilor de lapte în vederea restricționării accesului liber la aceste produse		MADRM, ANSA	Iunie 2020	Documentul de reglementare revizuit disponibil

Abrevieri utilizate:

ANSA – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
ANPL – Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate ”LAPTE”
AFPL – Asociația Fermierilor-Producători de Lapte
MADRM – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MOLDAC – Centrul Național de Acreditare
UASM – Universitatea Agricolă de Stat din Moldova

Anexa 1. Termenele de implementare a acțiunilor propuse

		11/18	12/18	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	6/19	7/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	6/20
1	**Punerea în aplicare și implementarea cadrului juridic și de reglementare armonizat**																				
1.1	Revizuirea cadrului juridic existent și identificarea actelor legislative secundare necesare pentru implementarea eficace a legislației primare armonizate la legislația UE																				
1.2	Elaborarea actelor legislative secundare și altor documente de implementare în funcție de necesitate																				
1.3	Revizuirea listelor de verificare pentru sectorul de lapte/produse lactate în scopul conformării acestora la practicile UE în baza unei abordări bazate pe riscuri																				
2	**Punerea în aplicare și implementarea cerințelor UE cu privire la sănătatea publică, sănătatea animalelor și bunăstarea animalelor**																				
2.1	Instruire continuă a inspectorilor ANSA în domeniul cerințelor UE cu privire la calitatea și siguranța laptelui, inclusiv sănătatea animalelor, bunăstarea animalelor, utilizarea medicamentelor veterinare, igiena laptelui, documentarea și ținerea evidenței																				
2.2	Instruire continuă a procesatorilor de lapte în domeniul cerințelor UE cu privire la calitatea și siguranța laptelui																				
3	**Crearea și punerea în aplicare a unui sistem de monitorizare a calității laptelui crud**																				
3.1	Atingerea unui acord între părțile interesate în privința faptului dacă monitorizarea laptelui crud urmează să fie efectuată pentru tot sectorul în întregime sau doar pentru compartimentul de export																				
3.2	Elaborarea unui Program de monitorizare a laptelui crud (PMLC) în conformitate cu cerințele UE, care să cuprindă indicatori cum ar fi conținutul de germeni (bacterieni), conținutul de celule somatice, punctul de congelare, inhibitori																				
3.3	În baza PMLC, atingerea unui acord în privința rolurilor, sarcinilor și logisticii pentru colectarea și transportarea probelor, stocarea datelor cu privire la lapte și comunicarea rezultatelor																				
3.4	Identificarea laboratoarelor care vor efectua testările pentru implementarea PMLC																				
3.5	Aprovizionarea laboratoarelor identificate cu echipament adecvat și truse/chituri de testare																				
3.6	Asigurarea acreditării adecvate recunoscute internațional a laboratoarelor identificate																				

		11/18	12/18	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	6/19	7/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	6/20
3.7	Pregătirea tuturor cerințelor de infrastructură pentru implementare, inclusiv a mecanismului de transportare a probelor și formularelor de prezentare a probelor																				
3.8	Elaborarea unei baze de date pentru înregistrarea și raportarea rezultatelor PMLC																				
3.9	Instruirea tuturor angajaților implicați în implementarea PMLC																				
4	**Revizuirea Programului Național de reziduuri aplicabil sectorului de lapte în vederea alinierii la cerințele UE**																				
4.1	Revizuirea programului existent cu privire la reziduuri în vederea includerii tuturor substanțelor relevante pentru sectorul de lapte																				
4.2	Identificarea laboratoarelor naționale și/sau internaționale care urmează să efectueze testarea substanțelor adiționale relevante pentru sectorul de lapte																				
4.3	Verificarea dacă metodele de diagnostică aplicate în prezent de către laboratoarele naționale pentru substanțele testate satisfac cerințele UE privind standardele de diagnosticare și limitele de depistare																				
5	**Revizuirea și ajustarea activităților de supraveghere a Brucelozei și Tuberculozei**																				
5.1	Realizarea unei analize comparative a practicilor curente de supraveghere a brucelozei și tuberculozei în Moldova comparativ cu reglementările UE																				
5.2	Adaptarea activităților de supraveghere în vederea alinierii la cerințele UE																				
5.3	Asigurarea laboratoarelor cu echipament adecvat și truse/chituri de testare																				
5.4	Organizarea cursurilor de perfecționare pentru tehnicienii de laborator în domeniul diagnosticării brucelozei și tuberculozei																				
5.5	Organizarea cursurilor de perfecționare pentru inspectorii ANSA și medicii veterinari din teritoriu în domeniul brucelozei și tuberculozei și intervenirea în cazul focarelor																				
5.6	Organizarea instruirilor pentru proprietarii de animale în domeniul brucelozei, tuberculozei și importanței acestora																				
6	**Sensibilizare sectorului în privința importanței calității laptelui crud pentru produsele lactate finale de calitate înaltă**																				
6.1	Elaborarea și implementarea unui program de instruire cu privire la impactul calității laptelui crud asupra produselor lactate finale și beneficiile pentru *procesatorii de lapte*																				

		11/18	12/18	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	6/19	7/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	6/20
6.2	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *producătorii de lapte comerciali* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermei.																				
6.3	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *producătorii mici de lapte* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermei.																				
6.4	Elaborarea și implementarea unui program de instruire pentru *inspectorii ANSA* cu privire la: a) importanța sănătății animalelor, bunăstării animalelor și implementării practicilor de gestionare a siguranței alimentare pentru calitatea și inofensivitatea laptelui crud; b) impactul economic al calității laptelui crud asupra fermelor de producere a laptelui.																				
7	**Îmbunătățirea stimulentelor pentru producătorii de lapte în scopul producerii laptelui crud de calitate înaltă**																				
7.1	Stabilirea stimulentelor de preț în scopul stimulării producerii laptelui de calitate înaltă (crearea diferenței de preț în dependență de calitate laptelui, cu prețuri mai mari pentru laptele crud de calitate înaltă)																				
7.2	Desfășurarea activităților de informare/ sensibilizare și a serviciilor de consultanță pentru fermieri referitor la importanța calității laptelui																				
8	**Identificarea companiilor producătoare de lapte interesate să exporte produse lactate în UE**																				
8.1	Compilarea listei de companii interesate la export și de produse de export potențiale																				
8.2	Aprobarea listei consolidate de companii interesate și de produse potențiale de către ANSA																				
9	**Realizarea implementării eficiente a practicilor HACCP (și a altor practici de management a siguranței alimentelor, cum ar fi GAP, GMP, GHP, criteriile microbiologice) de către companiile de lactate**																				
9.1	Evaluarea externă independentă a planurilor HACCP și a nivelului																				

		11/18	12/18	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	6/19	7/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	6/20
	de implementare HACCP la companiile interesate																				
9.2	Instruire continuă a procesatorilor de lapte în domeniul principiilor, beneficiilor și implementării practice a HACCP																				
9.3	Instruire continuă a inspectorilor ANSA în domeniul principiilor și verificării HACCP, inclusiv instruiri practice la companii																				
9.4	Îmbunătățirea capacităților de impunere a implementării HACCP la companii din partea inspectorilor ANSA																				
10	**Punerea în aplicare a unui proces de recepționare și manipulare a laptelui crud la nivel de procesare conform cerințelor UE de către companiile interesate în export**																				
10.1	Stabilirea testării fiecărui lot de lapte la sosire cu ajutorul metodelor și criteriilor recunoscute în UE cu accent specific pe reziduurile de medicamente																				
10.2	Crearea unui sistem pentru separarea completă a fluxurilor de lapte care satisfac cerințele UE și cele care nu satisfac cerințele UE																				
11	**Îmbunătățirea asistenței medicale veterinare**																				
11.1	Instruiri pentru medicii veterinari privați în scopul îmbunătățirii practicilor de eliberare a rețetelor și de administrare a medicamentelor																				
11.2	Revizuirea sistemului actual de vânzare a medicamentelor veterinare producătorilor de lapte în vederea restricționării accesului liber la aceste produse																				